

Razred: 2.	Predmet: SLJ	Ura:	Datum:	Učitelj:
Sklop: POLETJE				
Učna enota: SPOZNAVALA SVA DOMOVINO – Bela krajina (poslušanje, gledanje posnetega neumetnostnega besedila)				
Cilji: <ul style="list-style-type: none"> • Pozorno poslušajo, gledajo posneto neumetnostno besedilo – narečje. • Določajo okoliščine nastanka besedila in sporočevalčevega namena. • Povzamejo temo in bistvene podatke ter njihovo pomensko povezanost. • Vrednotijo zanimivost, resničnost, razumljivost in uporabnost besedila ter utemeljujejo svoje mnenje. • Izražajo svoja občutja med poslušanjem, gledanjem. • Vrednotijo svojo zmožnost poslušanja, gledanja in načrtujejo, kako jo bodo izboljšali. • Razvijajo zavest o jeziku – narečja v Sloveniji. 				
Učne metode: <i>verbalno tekstualna</i> – razlaga, razgovor, pripovedovanje, poslušanje, poročanje, grafično delo, branje, pisanje, opazovanje <i>demonstrativno ilustracijska</i> – prikazovanje oz. demonstracija <i>eksperimentalna</i> – eksperimentiranje <i>izkustveno učenje</i> – igra, praktično delo				
Učne oblike: frontalna, individualna, skupinska				
Učni pripomočki/sredstva: DVD Tomažev svet – Lili in Bine 2, posnetek Spoznavala sva domovino – Bela krajina				
IZVEDBA UČNE URE				
<u>Pred poslušanjem, gledanjem</u> - Z učenci se pogovarjamo o oddajah, ki so si jih že ogledali. Poudarek damo nastopajočim likom v oddajah. Kdo je nastopal v vsaki oddaji? (Tomaž, babica, dedek) Koga so srečali v ostalih vlogah? (dedka Janeza, Metko, Marjetko, otroke, Saša ...) - Napovemo, da si bodo ogledali posnetek z naslovom Bela krajina. Učence spodbudimo, naj predvidevajo, o čem bo pripovedovala vsebina oddaje. Ponovimo pravila gledanja in poslušanja. <u>Poslušanje, gledanje</u> Pozorno si ogledajo posnetek. <u>Po poslušanju, gledanju</u> a) Učenci ustno vrednotijo razumljivost, zanimivost in resničnost posnetka, utemeljujejo svoje mnenje. Spodbudimo učence z vprašanji, npr. Je bilo besedilo razumljivo? Česa niste razumeli?				

Bi znali povedati, kaj so delale osebe na posnetku? Povejte vse podatke, ki ste si jih zapomnili.

Ste si zapomnili katero od besed, ki je niste razumeli? Pojasnimo nekaj besed, npr. došli – prišli; tukli – tolkli; trli lan – odstranjevati olesenelo steblo od ličja; mikati – razčesavati (predivo); presti (predem) – s strojem ali z orodjem oblikovati predivo v nit; preslica – lesena priprava, na katero se pritrdi preja; vreteno – priprava v obliki na koncih zožene palice, na katero se pri predenju navija preja; ako – izražanje pogoja (če); likof – pojedina (pitje) po končanem večjem delu; došel – prišel; onda – takrat; bala – nevestina oprema, ki jo je dobila ob poroki od svojih staršev; platno – močna lanena tkanina; plahta – velik kos blaga; otirač – brisača; rubača – široka moška srajca; ruba – srajca ...

Opomba: Besede poiščemo v SSKJ.

Kdo pa bi brez težav razumel besedilo? Zakaj?

Se vam je zdelo besedilo težko? Zakaj?

Ali je besedilo zanimivo? Kaj še posebej? Zakaj?

Ali je besedilo resnično? Kako veste?

b) Učenci povedo svoje mnenje o posnetku in pripovedujejo o svojih izkušnjah, povezanih s tem posnetkom.

Spodbudimo učence z vprašanji, npr.

Kdo vam je povedal, da sta se Metka in Tomaž ponovno srečala?

Kje sta se srečala Tomaž in Metka?

Kdo je koga najprej opazil?

Je Metka spoznala Tomaža?

Sta bila ob srečanju vesela? Kako veste?

Kako sta se pozdravila?

Bi bili vi veseli, če bi po dolgem času srečali znanca/znanko?

Kako bi se pozdravili?

Kam je Tomaž povabil Metko?

O čem sta se pogovarjala?

Kje je Metka posnela film o lanu?

S pomočjo katerega aparata je posnela film?

Vam je bila všeč glasba, ki jo igra harmonikar? Zakaj?

Kaj ste se naučili ob gledanju posnetka?

Ali tudi v vašem kraju uporabljate narečne besede? Katere? Kaj pomenijo? Kdo jih uporablja?

Kdaj lahko v besedilih, ki jih pišemo, uporabljamo narečne besede?

Kje bi dobili več podatkov o lanu in trenju lanu v Beli krajini?

- Drugo poslušanje, gledanje

Pred poslušanjem, gledanjem

Napovemo, da si bomo ponovno ogledali posnetek.

Pozorni naj bodo na pogovor med osebama, na rabo narečnih besed. S pomočjo posnetka

naj si poskušajo zapomniti postopek trenja lanu in pripomočke, ki jih pri tem uporabljajo.

Pozorno naj gledajo pokrajino, v kateri je posneta oddaja. Zapomnijo naj si značilnosti pokrajine.

Poudarimo, da bodo po poslušanju in gledanju ustno odgovarjali na vprašanja o vsebini gledane oddaje.

Poslušanje, gledanje

Pozorno si ogledajo posnetek.

Po poslušanju, gledanju

c) Učenci povzamejo temo in bistvene podatke ter njihovo pomensko povezanost.

Spodbudimo učence z vprašanji, npr.

Kje sta se srečala Tomaž in Metka? (V parku./V Ljubljani.)

Kateri inštrument je igral moški v podhodu? (Harmoniko.)

Kdo bo pisal diplomsko nalogo o narečjih in kulturni dediščini? (Metka.)

Na kaj se spomnite, ko rečem kulturna dediščina?

V kateri slovenski pokrajini je Metka posnela film? (v Beli krajini.)

S čim ga je posnela? (S prenosnim telefonom./Z mobitelom.)

O čem poje pesem, ki jo pojejo pevci na posnetku? (O trenju lanu.)

V kateri kraj so prišli ljudje? (V Žuniče.)

Zakaj so prišli v Žuniče? (Da bi trli lan.)

Kaj vse bodo naredili z lanom, da bodo iz njega lahko naredili platno? (Lan bodo tukli, otrli, mikali, izpreli niti, stkali platno.)

Kaj bo gospodarica pripravila za likof? (Skuhala bo šunko.)

Kaj bodo delali, ko bo prišel sosed Janez z muzikami? (Plesali.)

Kje so včasih predle stare mame? (Doma v hiši.)

Kdaj so predle? (Zvečer, včasih celi dan.)

Kaj so morala mlada dekleta vzeti s seboj na pašo? (Preslice in vreteno.)

Zakaj so morale na pašo vzeti preslice in vretena? (Da so predle prejo.)

Kdo je preveril (kontroliral) ali so dekleta na paši napredla dovolj preje? (Mati.)

Kaj se je zgodilo, če so napredle premalo preje? (Niso dobile bale.)

Kaj so dobila dekleta za balo? (Platno, plahte, rube, otirače.)

Katera moška oblačila so bila sešita iz platna? (Rubače in hlače.)

Kaj je Tomaž posnel na Blokah?

Ali mislite, da boste videli Tomažev posnetek? Bi vas zanimal?

Učencem obljubimo, da si ga bomo ogledali naslednjič.

č) Učenci pripovedujejo o svojih občutjih.

d) Učenci vrednotijo svojo zmožnost poslušanja in gledanja in načrtujejo, kako jo bodo izboljšali.

Spodbudimo učence z vprašanji, npr.

Ali ste si zapomnili veliko podatkov z današnjega posnetka? Katere?

Katere narečne besede ste si zapomnili?

Opomba: Oddajo si učenci ogledajo kot prvo zaradi povezave na ostale, že gledane oddaje Tomažev svet.